

Kunstenaars & Ateliers

Proefdruk juni 2010

© 2010 Maurits den Held

<http://www.maurits.denheld.net/>

Grafische vormgeving en fotografie door Maurits den Held

'Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16 h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.reprorecht.nl). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).'

Kunstenaars & Ateliers

Inhoudsopgave

Inleiding

8

Regina van Oosten

Schilder
12

Marijn Freeve

Saxofonist
24

Jouke Anema

Schilder
30

Salustiano Martha

Beeldhouwer
48

Bedankt!

59

Proces

Hoe dit boekje ontstaan is
9

Matthijs van der Veer

Aduio artiest
18

Studio de Pudio

Atelier van Regina van
Oosten, Matthijs van der
Veer en Marijn Freeve
28

Lucius

Schilder
40

Nawoord

58

Inleiding

Hallo, mijn naam is Maurits den Held, je leest op dit moment mijn meesterproef (eindexamen) voor de specialisatie grafische vormgeving van de opleiding Multimedia Design aan het Alfa-college. Ik ben verantwoordelijk voor alle tekst, fotografie en vormgeving.

Als opdracht heb ik bedacht een boekje over kunstenaars en ateliers te maken. Het boekje is bedoeld om je op een beeldende manier te laten zien hoe uiteenlopend (de ateliers van) kunstenaars zijn. Daarbij laat ik de kunstenaars aan het woord. In het proces zul je lezen hoe dit boekje gemaakt en ontstaan is, verder zal je meer over verschillende schilders, musici, een beeldhouwer en hun ateliers te weten komen.

Proces

De eerste stap was kunstenaars opzoeken. Aangezien veel kunstenaars anti-kraak of -leegstand een atelier hebben, heb ik anti-leegstand organisatie Carex benaderd. Ik heb van Carex 40 e-mail adressen gekregen.

Ik heb alle kunstenaars deze e-mail gestuurd:

Beste kunstenaar,

Voor mijn eindexamen (grafische vormgeving) maak ik een boek over kunstenaars en hun ateliers, hierin maak ik met een interview en foto's een portret van kunstenaars en hun ateliers. Graag zou ik een afspraak met je willen maken, om een interview af te nemen en foto's te maken van jou, je werk en atelier.

Alvast bedankt!

Met vriendelijke groet,

Maurits den Held

P.S. Ik heb je e-mail adres via Carex.

Zeven e-mailadressen waren niet meer in gebruik, van 14 kunstenaars kreeg ik reactie dat ze geïnteresseerd waren. Met acht kunstenaars heb ik een afspraak gemaakt en heb ik een interview afgenomen door middel van een open gesprek met een vragenlijstje erbij, om gevarieerde portretten te maken met een rode draad.

Kunstenaars & Ateliers

Detailfoto van drieluik op volgende pagina.

Schilder

Regina van Oosten

Regina tekende op jonge leeftijd al veel en was van plan om kunstacademie te doen, maar na de overtuiging van een leraar dat ze daar geen geld mee zou kunnen verdienen is ze verpleegkunde gaan doen. Hier werd ze echter niet gelukkig van en ging daarna toch kunstacademie doen. “Het hoort echt bij me. Als ik al die tijd in een studie geneeskunde had gestoken, had ik heel veel geld en geen zorgen, maar dan was ik niet gelukkig geweest. Ik moet schilderen, daar word ik heel blij van. Misschien is het ook een

beetje dwangmatigheid van mezelf, ook hoe ik werk. De meeste mensen zouden bij tien rondjes schilderen afhaken, in mijn schilderijen zijn er wel duizenden!” Regina haalt inspiratie uit textiel, zoals kant, Oosterse kunst, Jugendstil en veel uit modebladen; het is niet alleen haar handschrift, maar het zijn ook de onderwerpen; Regina is veel bezig met het schoonheidsideaal, kijkt ook veel in bladen van vroeger, wat toen het modebeeld was, ook van heel vroeger, zoals barok.

“Voor mij is iets kunst als hetgene wat ik gemaakt heb een mens prikkelt. Zodra iemand er een gevoel bij heeft: mooi, of lelijk, of: is dit nou kunst?! Ja! Want je vraagt het je af! Los van de kwaliteit. Over kwaliteit kun je maar heel weinig zeggen. Theoretisch is dan alles kunst, maar daar is mijn gevoel het niet mee eens.”

Regina hoopt dat ze in de toekomst nog steeds schildert, “Eén keer in de zoveel tijd zit ik in een periode van rekeningen en rekeningen”, en niet over gaat in een ‘full time bijbaan’.

Audio artiest

Matthijs van der Veer

Op jonge leeftijd is Matthijs begonnen met orgel spelen. Hij was toen nog zo jong dat hij nog niet helemaal bij de pedalen kwam. Daarna kwam hij al snel van de muziekschool in een bandje terecht. Toen al begon hij met de nummers voor het bandje te componeren.

“Als naïeve puber had ik de studie Tropisch Landgebruik gekozen. Ik had het gevoel dat ik wat voor de wereld kon betekenen en de tropen spraken mij wel aan. Maar na een paar praktijklessen in een

grote kas, kwam ik er achter hoe heet dat wel niet was. En als ik dan eenmaal klaar zou zijn, zou ik waarschijnlijk een functie in een heel groot project krijgen. Dat zou gewoon een kantoorbaan betekenen.”

In de eerste week van de studie zat Matthijs al in een bandje, waarmee ze in de finale van De Grote Prijs van Nederland kwamen met een optreden in de Melkweg, prijsgeld wonnen en een cd op konden nemen.

Uiteindelijk is er niet zo veel van studeren terecht gekomen maar wel heeft hij heel veel muziek gemaakt. “Ik kon maar beter wat anders gaan doen, daar was het conservatorium uitgekomen.” Dit heeft hij afgerond, waarna hij vier jaar als freelancer heeft gewerkt en daarna zijn Master conservatorium-filmregiseur heeft gehaald.

Nu freelancet Matthijs weer verder. Hij maakt veel muziek voor films en documentaires, waarin hij zo veel mogelijk akoestische instrumenten zelf speelt in plaats van software te gebruiken.

Hij laat zich inspireren door klanken in allerlei vormen, “dat kan het geluid van een heipaal zijn of een piepende rem, maar ook de manier van spelen op een instrument.” Ook luistert hij veel naar andere artiesten.

“De kunst van het muziek maken is communicatie; een verhaal vertellen door middel van geluid.” Hiermee onderscheidt hij zich ook van de andere componisten. “Bij mij is het verhaal belangrijker dan de muziek”.

Matthijs verzamelt allerlei instrumenten.

Marijn Freeve

Saxofonist

Marijn Freeve's kunst is het bespelen van de saxofoon, wat hij al vanaf zijn 14e doet. Hij verdient zijn geld met muziekles geven aan de Stedelijke Muziekschool Groningen en heeft met zes andere muziekdocenten zelf een muziekschool opgericht met de naam Studio 15 of gewoon Muziekles Groningen(.nl) in het MON (Muziek Organisatie Noord).

Ook speelt Marijn vaak met optredens van verschillende bands mee, of andersom. Op den duur wil Marijn zich alleen bezighouden met zelf componeren, minder les geven en een goede CD uitbrengen!

Marijn haalt zijn inspiratie uit Studio de Pudio (zie pagina 30) Hij is een echte doener: "gewoon doorwerken!" en heeft ook altijd een plan voor de lange termijn, wat nog wel eens wisselt; "Ik moet een plan maken om er van af te wijken, zo is het in het hele leven, ik moet doelen stellen, dan kan ik altijd nog beslissen om er van af te wijken. Ik moet mijn doelen stellen, anders ben ik doelloos. Maar als ik alleen naar mijn doel kijk ben ik stijf."

“Ik moet een plan maken
om er van af te wijken”

Studio de Pudio

Regina, Matthijs en Marijn hebben samen met nog drie kunstenaars een atelier, genaamd "Studio de Pudio".

Ze zijn net naar een nieuw pand verhuisd, een oude middelbare school en delen hier één grote ruimte, iedereen heeft zijn eigen hoekje. Matthijs en Marijn hebben er ook nog een kleine studio bij.

Schilder Jouke Anema

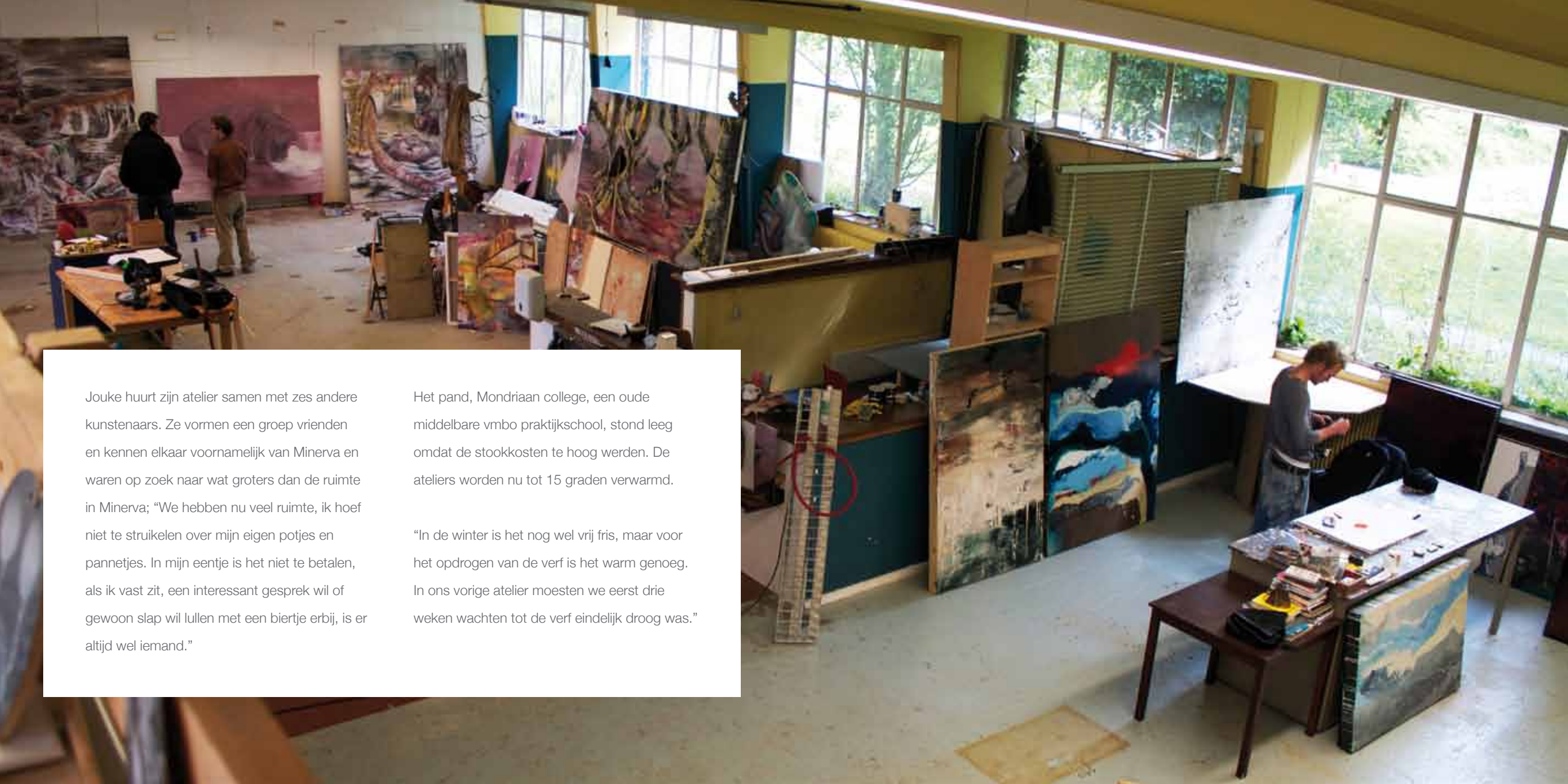

Jouke heeft altijd een fascinatie voor rechthoekige vormen, architectuur ruimte en perspectief gehad. Hier is hij dieper op ingegaan op Kunstacademie Minerva. Eerst op de opleiding Docent beeldende kunst & vormgeving, waar hij te weinig vrijheid had, waarna hij Autonome beeldende kunst ging doen, waar hij een fascinatie voor verf kreeg. Verf in zijn eigen vorm, hier experimenteert hij in zijn laatste jaar op Minerva nog steeds mee.

Midden in zijn atelier staat een grote bak met aarde en plassen verf. Ook een experiment van Jouke, dat hij ooit nog eens in het groot wil uitvoeren: verf over een stuk land laten vloeien als monument. Hij onderzoekt nog of het op milieuvriendelijke wijze kan.

Jouke huurt zijn atelier samen met zes andere kunstenaars. Ze vormen een groep vrienden en kennen elkaar voornamelijk van Minerva en waren op zoek naar wat groters dan de ruimte in Minerva; "We hebben nu veel ruimte, ik hoef niet te struikelen over mijn eigen potjes en pannetjes. In mijn eentje is het niet te betalen, als ik vast zit, een interessant gesprek wil of gewoon slap wil lullen met een biertje erbij, is er altijd wel iemand."

Het pand, Mondriaan college, een oude middelbare vmbo praktijkschool, stond leeg omdat de stookkosten te hoog werden. De ateliers worden nu tot 15 graden verwarmd.

"In de winter is het nog wel vrij fris, maar voor het opdrogen van de verf is het warm genoeg. In ons vorige atelier moesten we eerst drie weken wachten tot de verf eindelijk droog was."

Jouke onderzoekt verder, over 10 jaar wil hij zeker 20 stappen verder zijn in zijn denken en doen, meer over zichzelf, zijn fascinaties en materialen weten. “En wat ik er mee kan doen om niet zo veel rekening meer hoeft te houden hoe ik me ga manifesteren, maar gewoon mijn ding kan doen.”

Jouke verzamelt allerlei soorten verf, vaak restpartijen bij groothandels.

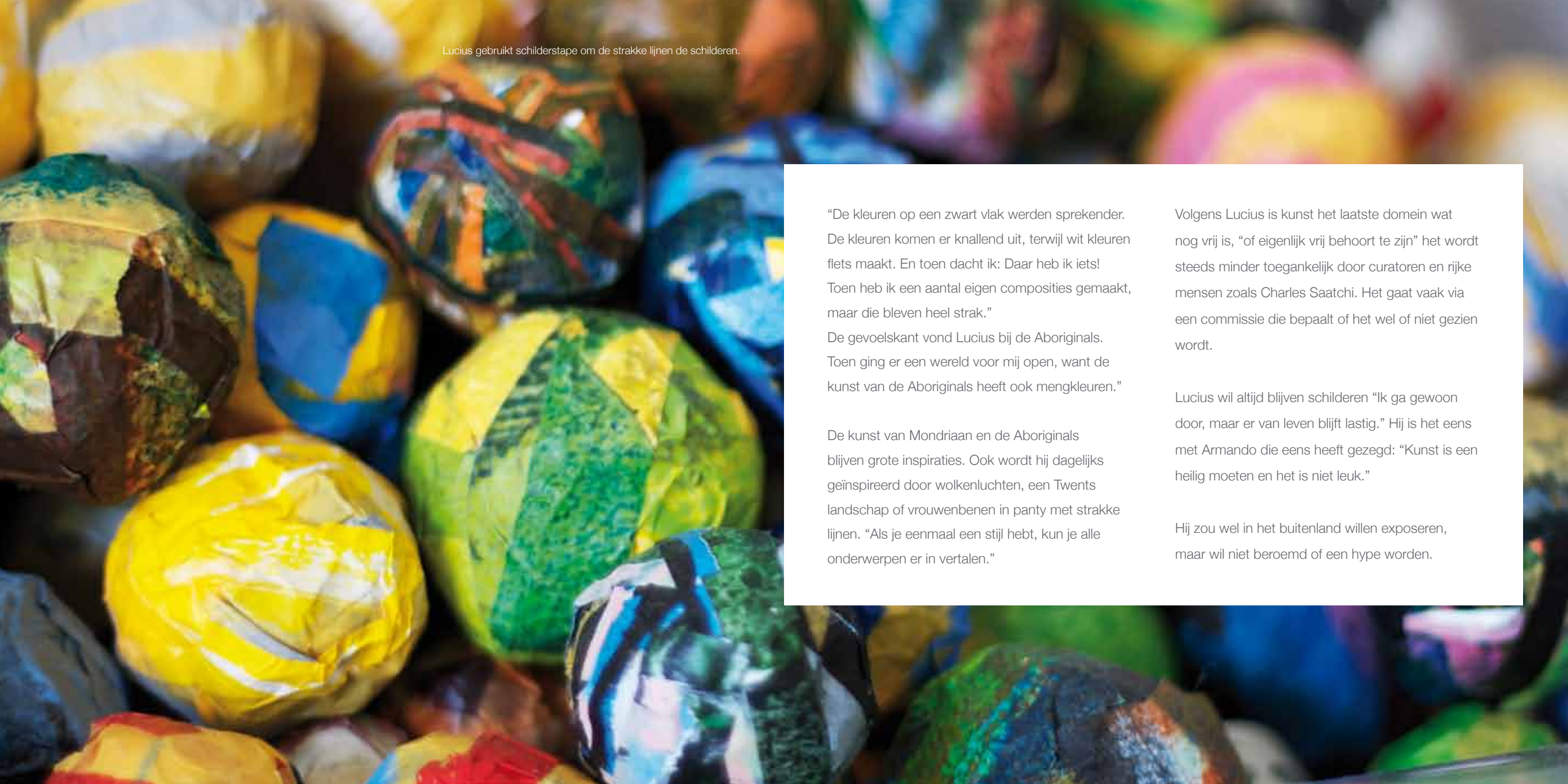
Lucius

Schilder

Lucius is schilder, hij werkt altijd met twee basismotieven of tegenstellingen: gevoel en verstand. Dit zie terug in de strakke lijnen en organische vormen.

Dit is ontstaan toen Lucius Piet Mondriaan's werk ging omkeren, wit werd zwart, blauw werd geel, geel werd blauw, maar rood bleef rood "omdat groen, de complementaire kleur van rood, een mengkleur is en geen primaire kleur. Ik wilde mij wel houden aan Mondriaan's uitgangspunten."

Lucius gebruikt schilderstape om de strakke lijnen te schilderen.

“De kleuren op een zwart vlak werden sprekender. De kleuren komen er knallend uit, terwijl wit kleuren flets maakt. En toen dacht ik: Daar heb ik iets! Toen heb ik een aantal eigen composities gemaakt, maar die bleven heel strak.”
De gevoelskant vond Lucius bij de Aboriginals. Toen ging er een wereld voor mij open, want de kunst van de Aboriginals heeft ook mengkleuren.”

De kunst van Mondriaan en de Aboriginals blijven grote inspiraties. Ook wordt hij dagelijks geïnspireerd door wolkenluchten, een Twents landschap of vrouwenbenen in panty met strakke lijnen. “Als je eenmaal een stijl hebt, kun je alle onderwerpen erin vertalen.”

Volgens Lucius is kunst het laatste domein wat nog vrij is, “of eigenlijk vrij behoort te zijn” het wordt steeds minder toegankelijk door curatoren en rijke mensen zoals Charles Saatchi. Het gaat vaak via een commissie die bepaalt of het wel of niet gezien wordt.

Lucius wil altijd blijven schilderen “Ik ga gewoon door, maar er van leven blijft lastig.” Hij is het eens met Armando die eens heeft gezegd: “Kunst is een heilig moeten en het is niet leuk.”

Hij zou wel in het buitenland willen exposeren, maar wil niet beroemd of een hype worden.

Beeldhouwer
Salustiano
Martha

Salustiano is opgegroeid in Seru Fortuna, Curaçao. In de jaren 70 was er in Curacao weinig werk, "Er was een geest tussen de jongeren gekomen, je kunt het vergelijken met de jaren 60 hier." Jongeren kozen een plek uit die zij schoon en mooi gingen maken. "Toen heb ik mijn creativiteit ontdekt en heb een onderzoek naar allerlei materialen gedaan, zoals kalk, zand en klei."

Toen heeft Salustiano een atelier gebouwd, van drijfhout. Hij maakte in die tijd gebruiksvoorwerpen zoals borden en schotels van klei. Ook maakte hij relatiegeschenken o.a. in opdracht van Shell.

In de periode van 1981 t/m 1986 ging het met de economie in Curacao slechter en is Salustiano met zijn gezin naar Nederland gekomen. Vanaf 2007 heeft hij een atelier in de oude Trefkoel in Groningen. Hier geeft hij nu cursussen aan wijkbewoners, maar beeldhouwt ook nog voor zichzelf verder. In al zijn werk is iets van respect, vertrouwen of samenhangigheid verwerkt.

Salustiano werkt aan het monument "Samen", een monument van 5,4 meter hoog en 5,2 meter lang, gemaakt van ijzer, brons, keramiek op een houten platform van 100 vierkante meter. "Het monument is een ontwerp geïnspireerd door en voor de samenleving" Het monument zal eerst zeven jaar rondreizen en op verschillende plekken komen te staan, dan zal het een vaste plek krijgen.

De bedoeling van het monument is om mensen bewust te maken dat wij elkaar nodig hebben om samen stil te staan bij een vredige toekomst in harmonie in wederzijds respect door openheid, solidariteit, verbondenheid, troost en vertrouwen van eenheid.

Salustiano hergebruikt al zijn materiaal.

“Aan een droom heb ik niets.
Als ik het dan bereikt heb, wat dan?
Kan ik dan pas genieten?”

“In de toekomst hoop ik dat ik net zo gelukkig ben als nu. De rest van mijn leven wil ik dingen doen waar mijn hart ligt, zoals beeldhouwen en reizen. Aan een droom heb ik niets. Als ik het dan bereikt heb, wat dan? Kan ik dan pas genieten?”

Nawoord

Ik heb met veel plezier aan het boekje gewerkt. Ik wilde eigenlijk 15 portretten van kunstenaars en hun ateliers maken, maar dat was iets te veel om in acht weken te doen. Ik heb acht kunstenaars geïnterviewd, waarvan er zes in dit boekje zijn gekomen, puur door gebrek aan tijd. Lotte Bosman en Joachim Nieuwhof, toch bedankt!

Zoals ik al wel had verwacht, waren alle kunstenaars en hun ateliers een beetje 'anders'. Wat heel leuk opmerkelijk is. Zo schildert Regina wel duizenden rondjes op één schilderij, laat Jouke de verf zijn eigen leven leiden, is al Salustiano's werk gebaseerd op respect en harmonie en wil Lucius zich zonder zijn achternaam profileren. Eén ding hebben ze wel gemeen, geen van allen wil beroemd worden.

Hoe dan ook, of ze eerst Psychologie, Nederlands, Tropisch landgebruik of Geneeskunde studeerden, ze werden van kunst maken allemaal gelukkig.

Bedankt!

Jouke Anema
Lucius Bloemen
Lotte Bosman
Gerio van Dam
David Disberg
Marijn Freeve
Tom van Gelder
Joachim Nieuwhof
Jan Oomen
Regina van Oost
Catharina Pool
Salustiano Martha
Ruben Stellingwerf
Frank van der Veen
Matthijs van der Veer
Raymond Versteijnen
Marijke Wartena
Jandaan Westhof

**Regina van Oosten
Matthijs van der Veer
Marijn Freeve
Jouke Anema
Lucius
Salustiano Martha**